Nya fynd av rapsbaggar (Coleoptera: Nitidulidae: *Meligethes*) med tre för Sverige nya arter

BERTIL ERICSON

Ericson, B.: Nya fynd av rapsbaggar (Coleoptera: Nitidulidae: *Meligethes*) med tre för Sverige nya arter. **[New finds of nitidulid beetles (Coleoptera: Nitidulidae: *Meligethes*) with three to Sweden new species.]** – Ent. Tidskr. 120 (3): 117-125. Lund, Sweden 1999. ISSN 0013-886x.

The three nitidulid beetles *Meligethes planiusculus* (Heer), *M. symphyti* (Heer) and *M. matronalis* Audisio & Spornraft are recorded for the first time from Sweden. *Meligethes planiusculus* was first found in Malmö, Skåne in 1989, later in the central part of Skåne (Revinge, Vomb). *Meligethes symphyti* was found 1991 at Hovdala, south of Hässleholm, in the northern part of Skåne. *Meligethes matronalis* was found 1996 at Höör in the central part of Skåne, later at Lomma, near Malmö, and in the northwestern part of Blekinge. A table to separate *M. matronalis* from the closely related *M. subaeneus* Sturm and *M. coracinus* Sturm is given. The Swedish specimen recorded as *Meligethes anthracinus* Brisout de Barneville belongs to *M. subaeneus* Sturm and *M. anthracinus* should be deleted from the list of Swedish beetles.

Bertil Ericson, Lagmansvägen 3, S-24333 Höör, Sweden.

Bakgrund

Rapsbaggar, *Meligethes* Stephens, är ett skalbaggssläkte inom familjen glansbaggar, *Nitidulidae*. Enligt senaste skalbaggskatalogen (Lundberg & Gustafsson 1995) är 37 arter funna i Sverige. De olika arterna är så lika varandra att knappast någon rapsbagge kan identifieras i fält. Då dessutom en mycket hög andel av alla funna exemplar utgöres av en enda mycket allmän art, *M. aeneus* (Fabricius), blir släktet ofta försummat av skalbaggssamlare. Sökandet efter rapsbaggar ger dock goda botaniska kunskaper, eftersom flera arter är monofaga, dvs lever på en enda värdväxt. Senaste nytillskotten i den svenska faunan utgöres av *M. haemorrhoidalis* Förster och *M. czwalinai* Reitter, båda funna i Maltesholm av Rickard Andersson (Baranowski 1976, 1982). Här anmäles ytterligare tre för Sverige nya arter: *M. planiusculus* (Heer), *M. symphyti* (Heer) och *M. matronalis* Audisio & Spornraft. *Meligethes anthracinus* Brisout de Barneville utgår ur den svenska faunan, då felbestämning föreligger. Dessutom rapporteras om fynd av några sällsyntare arter. Nomenklaturen följer Lundberg & Gustavsson (1995) och Weimarck (1985).

Meligethes planiusculus (Heer, 1841)

Vackert blomrika dikesslänter är en njutning vid bilfärder på sommaren i det öppna skånska landskapet. På torrare marker är det oftast stora, blåblommiga växter som lyser upp tillvaron. Blåeld (*Echium vulgare*) är kanske vanligast, men andra vackert blåblommiga arter är oxtunga (*Anchusa officinalis*) och cikoria (*Cichorium intybus*). Men blåeld är inte bara vacker att se på från bilen, den är också värdväxt för intressanta skalbaggsarter.

Den 10.8 1989 besökte jag en öppen grusplan i utkanten av Malmö. Denna låg otrivsamt inklämd mellan järnvägen till Lund och den hårt

trafikeradeVästkustleden. Här var blåeld vanlig. Vid insamling av den på blåeld mycket vanliga rapsbaggen *Meligethes tristis* Sturm noterade jag att vissa exemplar var förvånansvärt små. En kontroll vid hemkomsten avslöjade att dessa små exemplar var *Meligethes planiusculus*, en för Sverige ny art.

Victor Hansen (1950) anger arten som utbredd i Mellaneuropa och funnen så långt norrut som Hamburg, men ej funnen i Danmark. År 1988 rapporterades dock om ett gammalt fynd från Hammaren, Bornholm samlat redan den 11.6 1919 (Hansen 1988). Den 30.6 1991 hittades den i antal i St. Klinteskov på Møn, som bara ligger 8 mil från min fyndplats 1989 i Malmö (Hansen et al. 1992). Därefter verkar det ej ha rapporterats fler fynd från Danmark. Från Sverige finns dock fler fynd. Den 15.6 1992 fann jag arten talrik på ruderatmark intill järnvägen ej långt från Malmö Centralstation. Denna ruderatmark är numera en del av kontinentalbanans nybyggda bro över motorvägen mot Lund. Jag har också funnit arten den 10.6 1998 på gamla Eternitfabrikens område i Lomma. Men den finns också i det inre av Skåne. Jag har sett exemplar tagna 6.8 1996 av Alan Dufberg i Vombs fure, och själv har jag funnit arten den 11.8 1998 på Revingefältet. Den är säkerligen en nyinvandrad art eftersom fyndplatserna genom åren är mycket välundersökta och arten dessutom uppträder i stort antal på dessa. För beskrivning av arten hänvisas till Hansen (1950), Spornraft (1967) och Audisio (1993).

Meligethes tristis Sturm, 1845

Meligethes tristis är vanlig i sydligaste Sverige, men känd också från Södermanland och Uppland. Vid en kvällsutflykt med hela familjen i underbar försommarnatur den 13.6 1970 tog jag ett exemplar av denna rapsbagge på vallört vid parkeringsplatsen till Österängen, Strömsholm. Den är ny för Västmanland.

Meligethes symphyti (Heer, 1841)

Jan Pedersen (1990) rapporterade om fyndet av denna för Danmark nya rapsbagge. Den hade hittats på vallört (*Symphytum officinale*) i maj 1988 och 1989 på tre olika platser på södra Själland. Detta fick mig sommaren 1991 att börja undersöka om arten inte kunde tänkas förekomma även i Sverige.

Vallört hör till samma växtfamilj som blåeld, *Boraginaceae*. Medan blåeld växer på mycket torr mark, där andra växter har svårt att överleva torra somrar, växer vallört på betydligt fuktigare och bördigare mark, gärna litet högre upp på bäckslänter. Den växer ofta i täta, meterhöga bestånd. I Höör finns den t.ex. vid Höörsån och Kolljungabäcken. Vid cykelturen från stationen till hemmet på kvällarna passade jag gärna på att kolla om det fanns någon rapsbagge i vallörtsblommorna. Men alltid med negativt resultat. Bättre framgång fick jag när jag den 18.8.1991 utsträckte sökandet till Hovdala skjutfält söder om Hässleholm. Där växer mycket stora bestånd av den uppländska vallörten (*Symphytum* x *uplandicum*), som är en hybrid mellan fodervallört (*S. asperum*) och vallört. Den skall där vara införd under 1800-talet för att användas som grönfoder till svin och höns. Uppländsk vallört finns rikligt runt Hovdala slott (Fig. 1), utmed Hovdalaån men också på många andra platser på övningsfältet. Förmodligen bidrar stridsvagnarna till spridningen genom att rotdelar fastnar på banden och förs till nya växtplatser (Holm 1983).

Mitt första eftersök gjordes vid Hovdalaån nära dess utlopp i Finjasjön. Flertalet plantor var överblommade och nervissnade. Vid håvning fick jag en stor, kullrig, svagt blåglänsande rapsbagge, som under lupp lätt kunde bestämmas till *Meligethes symphyti*, ny för Sverige. Vid håvningen erhölls också jordloppan *Longitarsus curtus* (Allard) i stor mängd. Denna är rödlistad som hänsynskrävande (Ehnström et al. 1993). Även viveln *Ceutorhynchus asperifoliarum* (Gyllenhal) förekom ganska talrikt. Dessutom erhölls enstaka exemplar av *Longitarsus nasturtii* (Fabricius). Vid återbesök under augusti och september 1991 fann jag alltid åtskilliga exemplar av *Meligethes symphyti*. Vid ett besök 30.7 1995 var den ytterst talrik, och vid håvning av strandvegetation i Finjasjön den 17.5 1998 fick jag många exemplar, trots att det var ett hundratal meter till närmaste bestånd av vallört.

Gunnar Israelson, Hässleholm, samlade mycket ute vid Hovdala under 1950- och 1960-talen. Bland annat skrev Israelson om *Longitar-*

Fig. 1. Hovdala slott. Hela slottet utom porttornet, till höger i bilden, brändes 1678 ner av snapphanar. Det återuppbyggdes 1679 av ägaren Jens Mickelsen, adlad Ehrenborg, vars släkt bott kvar till våra dagar. Vid alarna hitom slottet rinner Hovdalaån. Runt slottet och vid Hovdalaån finns stora bestånd av vallört, med den för Sverige nya rapsbaggen ***Meligethes symphyti****(Heer). Foto: Bertil Ericson.*

The castle of Hovdala. It was burnt down 1678 during a war between Sweden and Denmark, but rebuilt 1679. In front of the castle is the stream Hovdalaån. Thje nitidulid beetle ***Meligethes symphyti****(Heer) was found in great numbers on* ***Symphytum officinale*** *L. at this stream and around the castle.*

sus curtus: "Hovdala på vallört (*Symphytum*) riklig varje höst åtminstone sedan 1953" (Israelson 1956). Det framstår som ytterst tveksamt om *Meligethes symphyti* kan ha funnits här vid denna tidpunkt och blivit förbisedd av Israelson. I Danmark har arten, utöver flera fyndplatser på södra Själland, rapporterats från Gedesby på södra Falster, i antal juni 1992 (Hansen et al. 1993) och från Lindeskov vid Nykøbing, i antal 20.8 1993 (Hansen et al. 1994). Alla danska fyndplatser ligger alltså i östligaste delen av Danmark och därmed nära Skåne. För beskrivning av arten hänvisas till Pedersen (1990), Spornraft (1967) och Audisio (1993).

Meligethes atramentarius Förster, 1849

Denna rapsbagge, som liksom *Meligethes symphyti* är lätt blåglänsande och har kraftigt tandade framskenben, anmäldes som ny för Sverige efter ett fynd vid Röstånga i Skåne den 19.5 1924, gjort av H. Lohmander (Jansson 1925). Palm rapporterade ett fynd 3.7 1951 från Skäralidravinen (Palm 1953), och Israelson fann den vid Ignaberga 15.5 1954 och vid Spragleröd 17.5 1954 (Israelson 1954). Arten lever på gulplister (*Lamium galeobdolon*) och är fortfarande bara känd från Skåne, vilket delvis kan förklaras av att gulplister är sällsynt utanför Skåne. Den är rödlistad som hänsynskrävande.

Meligethes atramentarius är mycket spridd i mellersta Skåne. Jag har den från Fogdaröd, Höör 18.5 1977 och 12.4 1981, Vasahus, Fulltofta 29.5 1984 och 23.5 1988, Kulleröd, Fulltofta 14.5 1986. Dessutom har jag den från Oretorp vid Maltesholm 9.5 1986 och från Skäralid 16.5 1997. Oftast finner man den bara enstaka även i områden med stora bestånd av gulplister, såsom i Skäralid. I mängd har jag bara funnit den på två mycket små och begränsade biotoper.

Vid Vasahus finns i den täta, planterade granskogen en liten, sluttande öppning med några grova ekar som lämnats kvar. På gulplisterplantor var här *M. atramentarius* talrik såväl 29.5 1984 som 23.5 1988. Biotopen var mycket liten

och det var långt till ytterligare bestånd av gulplister. Sluttningen kännetecknades av rik mylla och delvis ytligt grundvatten, vilket medförde att en skogstraktor som några år senare körde fram och tillbaka ett fåtal gånger totalförstörde hela biotopen, efterlämnande två mycket djupa hjulspår med höga vallar av mylla. Man får hoppas att det hänsynstagande som skogsbruket numera skall visa förhindrar sådana förstörelser.

Ett annat ställe i Mellanskåne där jag funnit *M. atramentarius* talrik är en vulkanrestkulle i Hallaröd. Tyvärr sparade jag inte något exemplar härifrån, men troligen gjordes fyndet i maj 1988. Den lilla kullen omges helt av åkermark, så här lurar en annan fara, nämligen slarvig besprutning av raps mot rapsbaggar på åkermarken runt kullen.

***Meligethes bidens* Brisout de Barneville, 1863**
Det finns få rapporter om fynd av denna rapsbagge. R. Andersson anger den som ej sällsynt vid Oretorp, Maltesholm och har även funnit den vid Herremöllan, Degeberga (Baranowski 1980). Den lever på bergmynta (*Satureja vulgaris*), som är tämligen allmän i öppna skogsbackar och snår i hela Skåne. Jag har dock aldrig lyckats finna denna rapsbagge i Skåne.

Vegetationen i nordvästra Blekinge kännetecknas av magra och karga granskogsmarker. I ett stråk från SSV mot NNO genomskärs berggrunden av gångar av en vulkanisk bergart, diabas, som när den når upp till ytan skapar förutsättningar för en rikare växtlighet. I Brännarebygden finns ett sådant parti, en några hektar stor sluttning med ek, bok, ask, lind och alm. I undervegetationen finns bland annat trolldruva (*Actaea spicata*), ormbär (*Paris quadrifolia*) och vätteros (*Lathraea squamaria*) (Björegren 1983, Bergenudd et al. 1985). Här finns också bergmynta och vid undersökning av blommorna den 5.7 1993 påträffades tre exemplar av *Meligethes bidens*. Den 9.7 påträffades ytterligare sex exemplar. Den är ny för Blekinge. Inom området finns bergmynta på öppen, igenväxande betesmark, i öppen ädellövskog, i skuggiga rösen på hästbetad ängsmark samt hårt klämd och dömd till undergång mellan snabbt växande, 10 meter höga granar i en granplanterad del av lunden. Det märkliga var att *Meligethes bidens* endast kunde påträffas på bergmynta som växte i anslutning till granplanteringen.

***Meligethes haemorrhoidalis* Förster, 1849**
Denna rapsbagge anmäldes som ny för Sverige av Rickard Andersson, efter ett fynd 25.8 1974 vid Oretorp, Maltesholm (Baranowski 1976). Andersson rapporterade sedan fynd av ytterligare 7 ex. den 1-2.6 1978 från samma plats (Baranowski 1979). Själv har jag funnit ett ex. där den 26.7 1985. Jag har dessutom ett ex. från Fogdaröd, Höör. Detta togs i en fönsterfälla placerad på igenväxande, sank ängsmark, med en björkekkulle på ena sidan och ett lövskogsmoras på den andra. Fällan vittjades den 28.4 1998 efter att ha stått ute en vecka. *Meligethes haemorrhoidalis* hittas oftast i blommor av vitplister (*Lamium album*). Denna växt är vanlig på platsen, men hade ännu långt kvar till blomning. Denna rapsbaggeart är rödlistad som sällsynt.

***Meligethes matronalis* Audisio & Spornraft, 1990**
Paolo Audisio och Karl Spornraft nybeskrev 1990 *Meligethes matronalis* och rapporterade den från Italien och Ungern (Audisio & Spornraft 1990), och senare även från olika delar av Centraleuropa (Audisio 1993). Den står mycket nära de svenska arterna *M. coracinus* Sturm och *M. subaeneus* Sturm (Fig. 2), samt den sydligare *M. longulus* Schilsky. De kännetecknas av svagt tandade framskenben och svag bly- eller metallglans på ovansidan. I Sverige är *M. coracinus* utbredd från Skåne till Hälsingland. Den träffas på diverse korsblommiga växter, såväl odlade som vilda. Den är ganska sällsynt, men förmodligen föga samlad. Själv har jag ett enda exemplar taget 15.5 1987 vid Vitlerskärren, Öland.

M. subaeneus är känd från Skåne till Norrbotten, men med stora luckor såväl i söder som i norr. Även denna art utvecklas på korsblommiga växter, men påträffas företrädesvis i skog. På Allarps berg i Hallaröd, ett skogklätt vulkanrestberg med intensiv vårflora, fann jag den talrik i ramslökblommor (*Allium ursinum*) 17.5 1981. I Maltesholm var den talrik i tandrotblommor (*Cardamine bulbifera*) den 25.5 1985. Andra fyndplatser är Lommarp, Vinslöv 11.5 1997 och Strömsholm, Västmanland 1.6 1970.

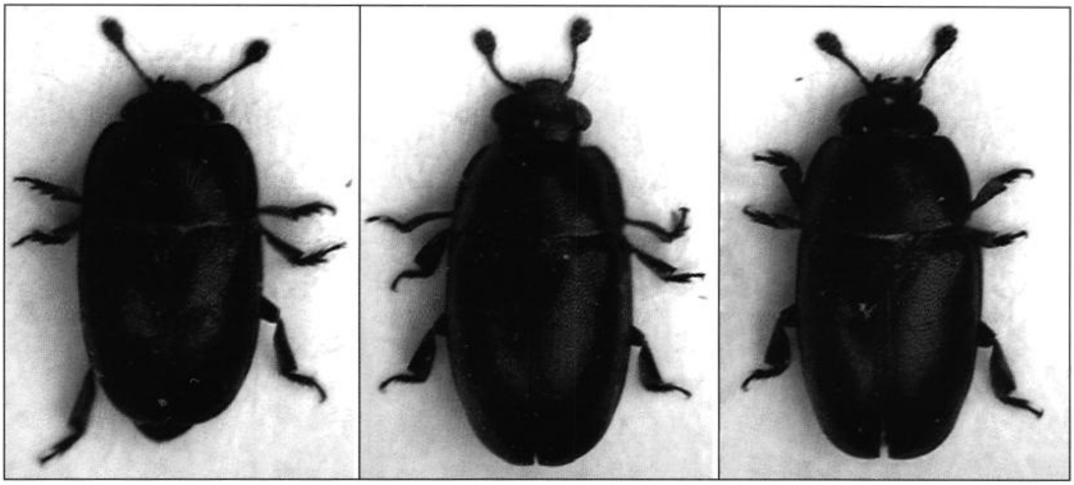

Fig. 2. De tre rapsbaggearterna ***Meligethes coracinus*** *(vänster),* ***M. matronalis*** *(mitten) och* ***M. subaeneus*** *(höger) är mycket lika och kan endast med svårighet skiljas på halssköldens form, bredd och mikroskulptur. Foto: Klas Malmberg.*

The three species ***Meligethes coracinus*** *(left),* ***M. matronalis*** *(middle) och* ***M. subaeneus*** *(right) are very similar, and can only with difficulty be identified by examining the pronotum and genitalia.*

Den nybeskrivna arten *M. matronalis* är monofag på hesperis (*Hesperis matronalis*) och har visat sig ha stor utbredning. I Tyskland är den känd från Südbayern, Nordrhein-Westfalen, Hamburg och Schleswig-Holstein (Spornraft 1998). I Danmark anmäldes 1992 fyndet av den för landet nya *M. subaeneus*, funnen i antal på hesperis den 8.6 1991 på Fyn (Hansen et al. 1992). Detta rättades två år senare till att gälla *M. matronalis* (Hansen et al. 1994). Märkligt nog är den i Skånes lövskogar utbredda *M. subaeneus* ännu ej funnen i Danmark. *M. matronalis* verkar sprida sig mycket snabbt i Danmark och är nu uppgiven från distrikten SJ, F, LFM, SZ och NEZ (Hansen et al. 1992, 1994, 1996 och 1997). En sådan art borde naturligtvis också finnas i Sverige, men kanske vara sammanblandad med *M. subaeneus* och *M. coracinus*. Enklaste sättet att undersöka detta var att leta efter rapsbaggar i blommor av hesperis. Detta är en trädgårdsblomma som Gunnar Israelson redan 1958 kallade antikverad, dvs föråldrad (Israelson 1958). Den eftersöks därför bäst i äldre trädgårdar och vid övergivna torpställen.

Vid rondellen i Höör fanns ett torp som revs 1983 efter att ha stått övergivet i många år. I den igenväxande trädgården (Fig. 3, nästa sida) fanns fortfarande flera bestånd av hesperis omgivna av brännässla och jätteloka. Den senare ger svåra brännsår vid hudkontakt, varför sökandet efter rapsbaggar fick ske med stor försiktighet. Vid första besöket 14.6 1996 visade det sig att det fanns åtskilliga rapsbaggar i varje liten blomma. Kontroll vid hemkomsten avslöjade att det handlade om den för Sverige nya arten *Meligethes matronalis*. Vid återbesök 16 och 22 juni var *M. matronalis* fortfarande mycket allmän. Vid ett besök 10.6 1998 på gamla eternitfabrikens område i Lomma, norr om Malmö (Fig. 4 nästa sida), upptäckte jag täta bestånd av hesperis. Även här var *M. matronalis* allmän. Vid håvning fick jag dessutom ett ex. av den vackert gröna lövviveln *Polydrusus impressifrons* Gyllenhal, som anmäldes som ny för Sverige 1994 efter ett fynd från Limhamn, söder om Malmö, 9.6 1986 (Dufberg 1994, Sörensson 1995). Denna lövvivel var sommaren 1996 lokalt mycket allmän på en ruderatmark centralt i Malmö, och den är uppenbart spridd i Malmöområdet. Jag har också funnit *M. matronalis* i Blekinge. Den 25.6 1997 besökte jag trädgårdsanläggningen Galaxen i Slagesnäs i nordvästra Blekinge där arten fanns i blommorna av spridda plantor av hesperis. Jag har dessutom tagit ett exemplar i

Fig. 3. Igenväxande torpträdgård i Höör med vårdträdet i bakgrunden och bakom detta ett ännu äldre kulturminne i form av en domarring. Mitt i bilden en tre meter hög vinterståndare av jätteloka. På hesperis finns här den för Sverige nya rapsbaggen ***Meligethes matronalis*** *Audisio & Spornraft. Foto: Bertil Ericson.*

Overgrown garden at Höör, where the nitidulid beetle ***Meligethes matronalis*** *Audisio & Spornraft was found in great numbers on* ***Hesperis matronalis*** *L.*

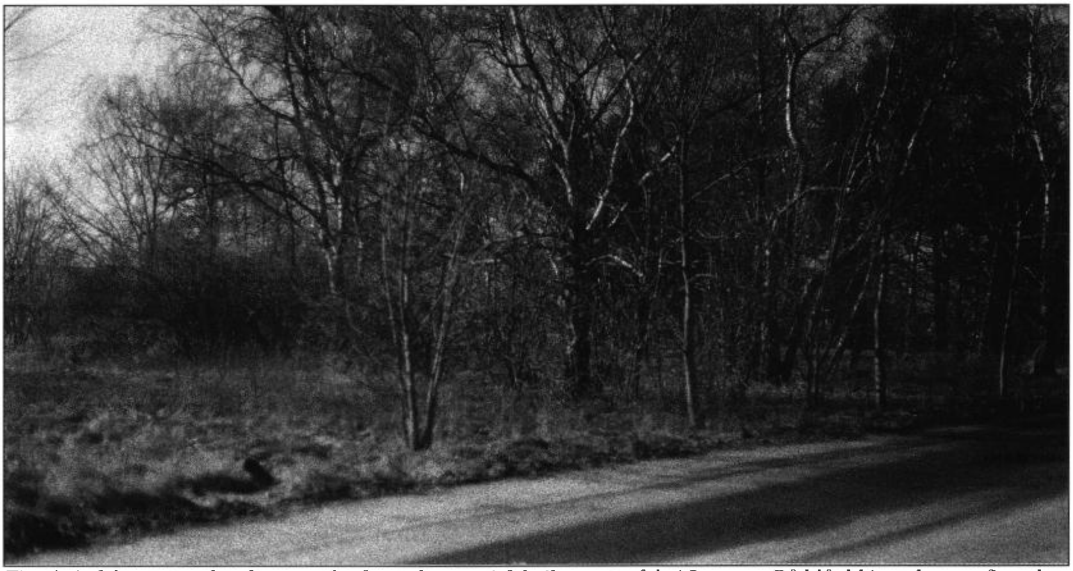

Fig. 4. Asfaltsväg med ruderatmark på gamla eternitfabrikens område i Lomma. På blåeld i vägkanten finns här den för Sverige nya rapsbaggen ***Meligethes planiusculus*** *(Heer). Inne under träden finns på hesperis den för Sverige nya rapsbaggen* ***Meligethes matronalis*** *Audisio & Spornraft. Foto: Bertil Ericson.*

Road and overgrown garden at Lomma, where the nitidulid beetles ***Meligethes planiusculus*** *(Heer) was found on* ***Echium vulgare*** *L. and* ***Meligethes matronalis*** *Audisio & Spornraft on* ***Hesperis matronalis*** *L.*

juni 1997 i en fönsterfälla vid mitt skogstorp i nordvästra Blekinge. Detta är helt omgivet av tät, högstammig granskog och närmaste hesperisplanta finns minst 500 m bort. Spridningsförmågan hos *M. matronalis* är uppenbart god.

Meligethes matronalis och de närstående *M. subaeneus* och *M. coracinus* är svårskilda. Då alla särskiljande karaktärer är relativa behöver man ha tillgång till exemplar av alla tre arterna för att säkert bestämma dem. Detta gäller även vid genitialundersökning (se Fig. 5-8 och Tabell 1). Övriga svenska arter med svagt tandade framskenben skiljer sig från dessa tre arter genom tandade klor (*denticulatus* (Heer)), täckvingarnas punktering tvärrynkig (*subrugosus* (Gyllenhal), *atratus* (Olivier) och *flavimanus* Stephens), översida starkare metallglänsande (*viridescens* (Fabricius), *coeruleivirens* Förster, *aeneus* (Fabricius) och *czwalinai* Reitter) samt halssköld glänsande, utan mikroskulptur (*corvinus* Erichson).

Meligethes anthracinus Brisout de Barneville, 1863

Denna art nyanmäldes för Sverige efter ett fynd den 11.7 1953 i Strömsholmstrakten, Västmanland (Palm 1955). Den liknar mycket *M. coracinus* och *M. subaeneus* men hanarna skiljes lätt på att bakbröstet hos *M. anthracinus* har en mittlinje medan det hos de två andra arterna är lätt fårat. Penis är dessutom helt annorlunda formad (Fig. 8). *M. anthracinus* lever på vejde

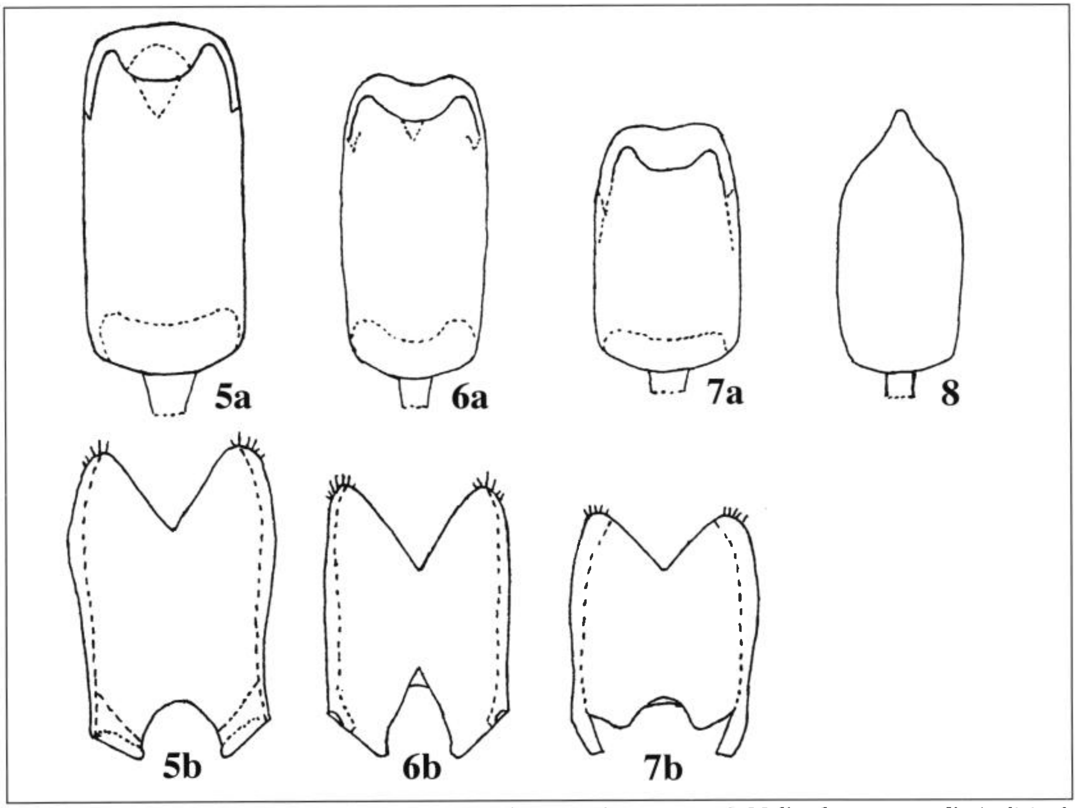

Fig. 5-8. Penis (a) och paramerer (b) till 5. ***Meligethes coracinus*** *Sturm, 6.* ***Meligethes matronalis*** *Audisio & Spornraft, 7.* ***Meligethes subaeneus*** *Sturm (efter Audisio 1990), och 8. penis till* ***Meligethes anthracinus*** *Brisout de Barneville (efter Spornraft 1967).*

Penis (a) and parameres (b) of 5. ***Meligethes coracinus*** *Sturm, 6.* ***Meligethes matronalis*** *Audisio & Spornraft, 7.* ***Meligethes subaeneus*** *Sturm (from Audisio 1990), and 8. penis of* ***Meligethes anthracinus*** *Brisout de Barneville (from Spornraft 1967).*

Tabell 1. Bestämningsschema för de tre svårskilda rapsbaggearterna ***Meligethes coracinus, M. matronalis*** *och* ***M. subaeneus.***

Identification guide to the three species ***Meligethes coracinus, M. matronalis*** *and* ***M. subaeneus.***

	M. coracinus	*M. matronalis*	*M. subaeneus*
Halssköld	Bredast något före basen, därifrån svagt rundat avsmalnande bakåt mot basen	Bredast vid basen, sidorna baktill raka eller svagt rundade framåt	Som *matronalis*
	Lika bred eller något bredare än täckvingarna	Smalare eller nästan så bred som täckvingarna	Som *matronalis*
	Något mera välvd	Något mindre välvd	Som *matronalis*
Översida	Mörkbrun till svart, normalt med svagt grön- eller bronsskimmer	Ljusare eller mörkare kastanjebrun	Brun till svart, ibland med svagt bronsskimmer
Punktering på halssköld och täckvingar	Vanligen finare och tätare	Grövre och djupare	Finare och glesare
Punktmellanrum på halssköld och täckvingar	Med tydlig mikroskulptur och matta.	Med mindre tydligt mikroskulptur, ofta helt blanka på täckvingarna	Som *matronalis*, men alltid med tydlig mikroskulptur på täckvingarna
Antenner och ben	Gula till mörkbruna	Röda till gulbruna	Gula till bruna
Antennklubba	Liten	Stor	Som *matronalis*
Storlek	1,5-2,7 mm	2,2-3,1 mm	1,7-2,7 mm
Penis*	Lång och parallell, vid spetsen ej inbuktad. Fig. 5a	I storlek mellan *coracinus* och *subaeneus*, parallell, vid spetsen något inbuktad. Fig. 6a	Kort och lätt rundad, vid spetsen något inbuktad. Fig. 7a
Paramerer	Långa, inbuktning upptill bredare och mindre djup. Fig. 5b	I storlek mellan *coracinus* och *subaeneus*, inbuktning upptill smalare och djupare. Fig. 6b	Korta, inbuktning upptill bredare och mindre djup. Fig. 7b

* Eftersom penis är böjd är det viktigt att dess ändar ligger i samma observationsplan för att få en korrekt uppfattning av längd och spetsens inbuktning (jfr Fig. 5-7 föregående sida).

(*Isatis tinctoria*), som är en korsblommig havsstrandväxt, medan Palm håvade sitt exemplar på vitplister. Mikael Sörensson har låtit Audisio undersöka Palms exemplar, som visat sig vara *M. subaeneus*. *M. anthracinus* utgår från den svenska faunan men bör eftersökas på vejde som växer sällsynt på grusstränder utmed ostkusten.

Tack

Ett stort tack till Mikael Sörensson för hjälp med utformningen av artikeln, kontrollbestämning av samtliga rapsbaggar, samt tillåtelse att publicera Audisios undersökning av Palms exemplar av *M. anthracinus*. Dessutom ett tack till Ragnar Hall, Håkan Ljungberg och Mats Jonsell för kloka synpunkter på manuset, och till Klas Malmberg för fotot på rapsbaggarna.

Litteratur

Audisio, P. 1993. Nitidulidae – Kateretidae. Fauna d'Italia. Coleoptera. Bologna (Ed. Calderini).

Audisio, P. & Spornraft, K. 1990. Taxonomie, Ökologie und Verbreitung von *Meligethes coracinus* auctt. mit Beschreibung einer neuen Art (Coleoptera: Nitidulidae). – Nachrichtenblatt der Bayerischen Entomologen 39: 70-75.

Baranowski, R. 1976. Några för Sverige nya skalbaggar (Coleoptera). – Ent. Tidskr. 97: 117-123.

Baranowski, R. 1979. Intressanta skalbaggsfynd 4. – Ent. Tidskr. 100: 71-80.

Baranowski, R. 1980. Intressanta skalbaggsfynd 5. – Ent. Tidskr. 101: 99-106.

Baranowski, R. 1982. Intressanta skalbaggsfynd 6. – Ent. Tidskr. 103: 130-136.

Bergenudd, L., Hugne, K., Johansson, C. & Lundgren, U. 1985. Upptäck naturen i Blekinge. Länsstyrelsen i Blekinge län.

Björegren, I. 1983. Något om floran i Kyrkhult. – Vår Hembygd. Kyrkhults Hembygdsförening Årsskrift 1983: 16-17.

Dufberg, A. 1994. Skalbaggsåret 1993. – FaZett 7: 27-30.

Ehnström, B., Gärdenfors, U. & Lindelöw, Å. 1993. Rödlistade evertebrater i Sverige 1993. Uppsala, Databanken för hotade arter.

Hansen, M. 1988. Syvende tillæg til "Fortegnelse over Danmarks biller" (Coleoptera). – Entomologiske Meddelelser 56: 131-155.

Hansen, M., Kristensen, S., Mahler, V. & Pedersen, J. 1992. 11. tillæg til "Fortegnelse over Danmarks biller" (Coleoptera). – Entomologiske Meddelelser 60: 69-84.

Hansen, M., Liljehult, H., Mahler, V. & Palm, E. 1993. 12. tillæg til "Fortegnelse over Danmarks biller" (Coleoptera). – Entomologiske Meddelelser 61: 85-113.

Hansen, M., Mahler, V., Pritzl, G. & Runge, J. B. 1994. 13. tillæg til "Fortegnelse over Danmarks biller" (Coleoptera). – Entomologiske Meddelelser 62: 65-89.

Hansen, M., Mahler, V., Palm, E. & Pedersen, J. 1996. 15. tillæg til "Fortegnelse over Danmarks biller" (Coleoptera). – Entomologiske Meddelelser 64: 233-272.

Hansen, M., Jørum, P., Palm, E. & Pedersen, J. 1997. Fund af biller i Danmark, 1996 (Coleoptera). – Entomologiske Meddelelser 65: 119-148.

Hansen, V. 1950. Biller XIII, Clavicornia 1. Del. Danmarks Fauna, Bind 55. København (Dansk Naturhistorisk Forening).

Holm, T. 1983. Några intressanta växter vid Hovdala. – Natur i Göinge, Ny serie. Nr 14: 5-12.

Israelson, G. 1954. Skalbaggar från hässleholmstrakten IV. – Natur i Göinge, Nr 1-2 1954: 8-12.

Israelson, G. 1956. Skalbaggar från hässleholmstrakten VI. – Natur i Göinge, Nr 1-2 1956: 7-13.

Israelson, G. 1958. Skalbaggar från hässleholmstrakten VIII. – Natur i Göinge, Nr 1-2 1958: 2-7.

Jansson, A. 1925. Coleopterologiska bidrag. 10-12. – Ent. Tidskr. 46: 85-95.

Lundberg, S. & Gustafsson, B. 1995. Catalogus Coleopterorum Sueciae. Naturhistoriska riksmuseet och Entomologiska Föreningen i Stockholm.

Palm, T. 1953. Anteckningar om svenska skalbaggar. VII. – Ent. Tidskr. 74: 8-23.

Palm. T. 1955. För Sverige nya Coleoptera. XV. – Ent. Tidskr. 76: 134-135.

Pedersen, J. 1990. *Meligethes symphyti* (Heer) – en ny dansk glimmerbøsse (Coleoptera, Nitidulidae). – Entomologiske Meddelelser 58: 30-32.

Spornraft, K. 1967. 50. Familie: Nitidulidae. *In:* Freude, H., Harde, K. W. & Lohse, G. A. Die Käfer Mitteleuropas. Band 7, s. 20-77. Krefeld.

Spornraft, K. 1998. 50. Familie: Nitidulidae. *In:* Lucht, W. & Klausnitzer, B. Die Käfer Mitteleuropas. 4. Supplementband, s. 240-243. Krefeld (Goecke & Evers).

Sörensson, M. 1995. Viveln *Polydrusus impressifrons* (Coleoptera, Curculionidae) i Sverige. – Ent. Tidskr. 116: 175-177.

Weimarck, H. & G. 1985. Atlas över Skånes flora. Stockholm.